

Morele reflectie in de literatuurles

Literatuur moet zeker niet gebruikt worden om te moraliseren. Toch stellen auteurs in een tekst vaak waarden en normen aan de orde die op zijn minst het bespreken waard zijn.

In de literatuurles zullen leraren dus waarschijnlijk wel eens stilstaan bij de morele aspecten van een verhaal. Naast cultuuroverdracht gaat het in de literatuurdidactiek immers ook om maatschappelijke bewustwording en individuele ontplooiing. Het is echter niet altijd eenvoudig de juiste vorm te vinden om met leerlingen over dergelijke onderwerpen in gesprek te raken.

In het kader van een onderzoeksproject aan de Vrije Universiteit van Amsterdam over de receptie van verhalen over de tweede wereldoorlog hebben wij een onderzoek gedaan naar de reactie van leerlingen van 5 VWO op verhalen over collaboratie en wraakacties. Hierbij ging het vooral om de keuzes die mensen in dit soort moeilijke situaties moeten maken.

In het eerste deel van mijn presentatie wil ik kort verslag doen van dit onderzoek ; in het tweede gedeelte wil ik aangeven welke werkvormen volgens mij bruikbaar zijn voor morele reflectie in de klassesituatie. Ik sluit hierbij aan op mijn eigen ervaring als leraar bij het voortgezet onderwijs.